

VALTIONEUVOSTON ASETUS AJOKORTEISTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN (423/2011) MUUTTAMISESTA: PERUSTELUMUISTIO

1 Pääasiallinen sisältö

Ajokorteista annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/126/EY on pantu kansallisesti täytäntöön ajokorttilailla (386/2011) ja ajokorteista annetulla valtioneuvoston asetuksella (423/2011). Euroopan komissio antoi 4.5.2020 direktiivin (EU) 2020/612 ajokorttidirektiivin 2006/126/EY muuttamisesta. Hankkeessa päivitetään ajokorteista annettu valtioneuvoston asetus direktiivin mukaiseksi.

Komission direktiivin edellyttämät muutokset koskevat poikkeuksia ajo-oikeuden rajoittamiseen vain automaattivaihteisen ajoneuvon kuljettamiseen, jos kuljettajantutkinnon ajokoe tai käsittelykoe on suoritettu automaattivaihteisella ajoneuvolla, ja A2-luokan tutkintoajoneuvojen vaatimuksia. Muutokset esitetään tehtäväksi ajokorttilain valtuussäännöksiin mukaisesti:

- poikkeuksista lain 7 §:n 3 momentin 2 kohdan säännöksestä rajoittaa ajo-oikeus vain automaattivaihteisen ajoneuvon tai sellaisen ajoneuvoyhdistelmän, jossa vetoautona on automaattivaihteinen ajoneuvo, kuljettamiseen, jos kohdassa tarkoitettu ajokoe tai käsittelykoe on suoritettu automaattivaihteisella ajoneuvolla (ajokorttilain 7 §:n 6 mom.), ja
- säännöksistä tutkintoajoneuvoista ja muista kuljettajantutkinnon vaatimuksista (ajokorttilain 53 §:n 4 mom.).

Valtioneuvoston asetuksen muutokset esitetään tulemaan voimaan xxxkuussa 2020.

2 Perustelut

2.1 Asian tausta

Ajokorteista annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/126/EY (jäljempänä *ajokorttidirektiivi*) on pantu kansallisesti täytäntöön ajokorttilailla (386/2011) ja ajokorteista annetulla valtioneuvoston asetuksella (423/2011). Euroopan komissio antoi 4.5.2020 direktiivin (EU) 2020/612 ajokorttidirektiivin 2006/126/EY muuttamisesta (jäljempänä *muutosdirektiivi*). Muutosdirektiivin säännökset täytäntöön pannaan lakia alemman asteisin säännöksin, antamalla valtioneuvoston asetus ajokorteista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Määräaika muutosdirektiivin täytäntöönpanolle on 1.11.2020.

Ajokorteista annetulla valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin muun muassa ajo-oikeuden laajuudesta, automaattivaihteisesta ajoneuvosta ja poikkeuksista ajokorttilaissa säädettyyn rajoitukseen automaattivaihteisen ajoneuvon kuljettamisesta, sekä tutkintoajoneuvoja koskevista vaatimuksista.

2.2 Toteuttamisvaihtoehdot

Ajokorttilain mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää poikkeuksia ajo-oikeuden rajoittamiseen vain automaattivaihteisen ajoneuvon tai sellaisen ajoneuvoyhdistelmän, jossa vetoautona on automaattivaihteinen ajoneuvo, kuljettamiseen, jos kuljettajantutkinnon ajokoe tai käsittelykoe on suoritettu automaattivaihteisella ajoneuvolla. Lisäksi asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tutkintoajoneuvoista ja muista kuljettajantutkinnon vaatimuksista.

Toteuttamisvaihtoehdot ovat rajalliset, sillä täytäntöön pantavan muutosdirektiivin kansallinen liikkumavara on pieni. Muutosdirektiivi jättää jäsenvaltioille liikkumavaraa ajo-oikeuden rajoittamista automaattivaihteisiin ajoneuvoihin koskevien poikkeusten osalta ja asetusluonnoksessa ehdotetaan kansallisen liikkumavaran hyödyntämistä.

2.3 Ehdotetut muutokset

Asetusluonnoksessa ehdotetaan muutoksia, joilla täytäntöönpantaisiin muutosdirektiivi. Ensimmäinen muutosehdotus koskee poikkeusta ajo-oikeuden rajoittamiseen vain automaattivaihteisen ajoneuvon tai sellaisen ajoneuvoyhdistelmän, jossa vetoautona on automaattivaihteinen ajoneuvo, kuljettamiseen, jos kuljettajantutkinnon ajokoe tai käsittelykoe on suoritettu automaattivaihteisella ajoneuvolla. Poikkeukseen ehdotetaan lisättäväksi ajokorttiluokkia direktiivin mukaisesti. Toiseksi asetusluonnoksessa ehdotetaan direktiivin edellyttämää teknistä muutosta tutkintoajoneuvojen vaatimuksiin: vaatimus A2-luokan kaksipyöräisen sivuvaunuttoman moottoripyörän moottorin sylinteritilavuudesta ehdotetaan muutettavaksi vähintään 250 cm³:ksi, jos siinä on polttomoottori, tai teho/painosuhte vähintään 0,15 kW/kg, jos siinä on sähkömoottori.

Edellä mainittujen ehdotusten lisäksi ministeriö arvioi muutosdirektiivin täytäntöönpanosta riippumattoman säännöksen lisäämistä asetukseen. Kyseinen säännös olisi uusi poikkeus ajokorttilain 7 §:n 3 momentin 2 kohdan säännökseen, joka rajoittaa ajo-oikeuden vain automaattivaihteisen ajoneuvon tai sellaisen ajoneuvoyhdistelmän, jossa vetoautona on automaattivaihteinen ajoneuvo, kuljettamiseen, jos kohdassa tarkoitettu ajokoe tai käsittelykoe on suoritettu automaattivaihteisella ajoneuvolla. Poikkeus mahdollistaisi erityisehdon 78 poistamisen ajokortista (ajo-oikeus on rajoitettu ajoneuvoihin, joissa on automaattivaihteisto), jos kuljettaja korottaisi ajokorttiaan ja suorittaisi suoritettavan ajoluokan ajokokeen käsin käytettävällä vaihteistolla varustetulla ajoneuvolla, jossa on kytkinpoljin, jota kuljettajan on käytettävä liikkeelle lähettäessä, pysäytettäessä ja vaihteita vaihdettaessa. Poikkeus koskisi määrättyjä ajokorttiluokkia, ei B-luokkaa.

Arvioitavana olevasta poikkeuksesta ei säädetä ajokorttidirektiivissä tai täytäntöön pantavassa muutosdirektiivissä. Mahdollisen poikkeuksen yhdenmukaisuus unionilainsäädännön kanssa varmistetaan Euroopan komissiolta, jonka jälkeen ministeriö arvioi asiaa tarkemmin. Keskustelut ministeriön ja Euroopan komission välillä ovat vielä kesken, kun asetusluonnos ja perustelumistioluonnos lähtevät lausuntokierrokselle.

2.4 Asian valmistelu

Ehdotus on valmisteltu virkatyönä liikenne- ja viestintäministeriössä yhteistyössä Liikenne- ja viestintäviraston kanssa. Muutosehdotukset ovat lausuntokierroksella 12.8. – 8.9.2020 Lausuntopalvelu.fi-portaalissa.

3 Yksityiskohtaiset perustelut

3 §. *Automaattivaihteinen ajoneuvo.* Pykälän 2 momentin 3 kohtaan lisättäisiin muutosdirektiivin mukaisesti BE-, C1-, C1E-, D1- ja D1E-luokan ajo-oikeudet. Lisäyksen myötä ajokorttilain 7 §:n 3 momentin 2 kohdassa säädetty rajoitus vain automaattivaihteisen ajoneuvon kuljettamisesta ei koskisi BE-, C-, CE-, C1-, C1E-, D-, DE-, D1- ja D1E-luokan ajo-oikeutta, vaikka ajokoe on suoritettu automaattivaihteisella ajoneuvolla tai ajoneuvoyhdistelmällä, jonka vetoautossa on automaattivaihteisto, jos henkilö on aiemmin suorittanut B-, BE-, C-, CE-, C1-, C1E-, D-, DE-, D1- tai D1E-luokan ajokokeen käsin käytettävällä vaihteistolla varustelulla ajoneuvolla, jossa on kytkinpoljin, jota kuljettajan on käytettävä liikkeelle lähettäessä, pysäytettäessä ja vaihteita vaihdettaessa.

29 §. *Tutkintoajoneuvojen vaatimukset.* Pykälän 1 momentin 2 kohdan b-alakohdan vaatimusta A2-luokan kaksipyöräisen sivuvaunuttoman moottoripyörän moottorin sylinteritilavuudesta muutettaisiin muutosdirektiivin mukaiseksi. Muutoksen myötä moottorin sylinteritilavuuden tulisi olla vähintään 250 cm³ voimassa olevan 395 cm³ sijaan. Asetusmuutoksella päivitetäisiin tutkintoajoneuvon kuutiotilavuutta koskevat vaatimukset nykytilannetta vastaavaksi ja helpotettaisiin tutkintoajoneuvojen saatavuutta. Muutoksen myötä myös Puolustusvoimissa koulutetut voisivat saada A2-luokan ajo-oikeuden.

4 Voimaantulo

Esitetään, että valtioneuvoston asetus ajokorteista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta tulisi voimaan xxxkuussa 2020.